

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztőségi szállás:
külső szénutca Sikó-ház, 36. számánál.
Kiadó hivatal:
Stein János könyvkereskedésében.

Előfizetési díj:
Évnyegyenként 3, félre 6 pfrt, külföldre évenyenként 4 pfrt.
Megjelenik a K. Közlöny minden Kedden, Csütörtökön és Vasárnap.
Hirdetések minden egyes hirdetés után 10 pkr bérletdíj és minden négyhavas egy sor után számítandó 4 pkr beküldése mellett közzétételnek.

A lap szellemi érdekeit illető közlemények a szerkesztőséghez, az anyagi ügyeket tárgyzók n. m. előzetes, hirdetések, reclamatiók sat. a kiadó hivatalhoz utasítandók bérmentesítetten.

OECONOMIAI SZÉTTEKINTÉSEK.

X.

Vessenek le, urak! s vessen le a nép minden előítéletet a birtokösszesítés és rendezhetőség irányában; nem lehet a real teren két politikával balancierozni.

De hisz az értelmiség majd is általában oly tisztában van már ezen kérdés felett, mint magam.

Bizonyosan hiszem, hogy ha a tagosítás, s alapján a váltógazdászati behozatala csak a földbirtokosságon állana, mi capacitációra sem volna szükség ezen kérdés gyors átvitele végett.

De a nép még nagy részben el van ezen eszmétől rettenve, s ezen annyiban nem bámulok, mert a tagosítás minőségével még nem vagyunk tisztában; mert az a köz-hiedelem, hogy a tagosítás multhatatlan egy határon minden birtokos részének egyetlenegy tagbani kihatását jelenti.

De e képzelet a tagosításról Erdélyre nézve nem elfogadható. Erdélyben szinte minden helység kénytelen lesz, két, három, sőt néhol négy tagba vonni össze birtokát; azért pedig, mert itt ugyanazon határon, például a völgyi és tetős földrészeket közt, összeidomíthatatlan különbség létezik.

Éppen ezért én valahányszor életemben a tagosítás kérdéséhez szólottam, mindig egyszersmind ily alakban értelmeztem az Erdélyben átvihető tagosítást.

És ha valaha ezen kérdés mellett kényszerítő törvény adatnék ki, az igazságos csak is úgy lehetne, hogy legfeljebb három tag állítassék meg minden határon, s ezen tagok terét a helység birtokosságának szavazattöbbsége határozza meg; hatalmában állván a birtokosságnak, hol belátása vagy kiegyezkedése szerint a hely kedvez, két vagy éppen egy tagban venni ki részét, de három tagon alól a kevesebbséget is a többség szavazata ne kényszeríthesse.

Nem lehet semmi expediens, melynek kulcsa szerint okszerűleg az egytagosítást Erdélyben kényszeríteni lehetne.

Nem lehet föld melioráció által, mert én a székely föld völgyi birtokaiból egy hold földet nem adok cserében a tetőken lévő tíz, husz holdért sem.

Nem lehet becsülés és pénzértékűvé tétel által sem arányosítani a földeket; mert én azon kezdeném, hogy a

hegytetői földekért egy fillért sem adnék sok oly helyen, hol a völgyi s téri birtokok legjobban fizettetnek egész országban.

Az erdélyi tagosítás kulcsa csak az lehet, hogy minden határon két, három, sőt néhol négy osztály is állítassék meg, vételessék számba, mindenik osztályban kinek hány földje van szereszét, és azon összevagy ugyanazon osztályba egy tagban állítassék ki.

Lehet valakinek trágyázottabb földje, mint a másiknak; de ez csekély veszítés azon roppant nyereséghez képest, melyet mindenki összevont birtokának könnyebb kezelése s ugar előléseével váltógazdászattal minden darab földjének felhasználása által nyer.

Midőn legelőbb a M. Sajtóban, ezen osztályos tagosítás eszméjét megpendítettem, visszatetszett azoknak, kik a hegyi tartományok földviszonyaiba nincsenek avatva; de Erdély előtt ezen eszme ezer proselitát szerzett a tagosításnak.

Reánk nézve a három-osztályos tagosítás, hegyi vidékeinkből kifolyó kényszerűség; minden vidéknek saját körülményeihez kell alkalmaznia birtokrendezését, és ahoz gazdaszáti számításait.

Földünk ily viszonya minket inkább hí a marhatermesztésre, mint tisztán gabonatermelésre; éppen azért az, hogy tagosításunk két három osztályba vitetik át, reánk nézve nem hátrány.

Mink váltógazdászattal csak a téren és lankásabb oldalakon fogunk üzni; mink a meredek oldalakat és tetőket husz, harmincz éves takarmány növényekkel, hegyi füvekkel fogjuk ellátni, s mezősegi pusztát bérzormainkon szőlőt, akáczerdőt, merev oldalainkon nagy szederberkeket nevelünk selyemtermeléssel összekötve.

Hegyi füveink gazdag takarmányt adnak, mely által marhaproduktiónkat tiszszerezendjük, s elzárjuk annak szükségességét, hogy országunk földjén át hajtsák külföldre a moldovai marhasordákat, megállítjuk azt a sok szép ezüstöt hazánkban.

Hogy a tagosítás minket vagyonosokká, s legalább anyagilag boldogabbakká teend, azt előre álmodom.

A nép, a tagosítás fogalma nem ezen eszmém szerint léven közte elterjedve, attól tart, hogy majd az urak befolyásuk által elkapják előle a szebb határreszeket, s őket a tetőkre szorítják. Ezért retteg a tagosítástól.

De hol a népnek saját nézeteimet megmagyarázni alkalmam volt; ott meggyőződtem, hogy a nép ez eszmével, így mindjárt kezdett megbarátkozni.

Ohajtandó, hogy az értelmiség ezen eszme szerint igyekezzék mindenhol a népet felvilágosítani.

Magokban az osztályokban sem lehet valógatás; mert egy megállított kezdő pontról a kijelölt vonalakban, mindig sorsvonás szerint fog kinek-kinek illető része kihatni, s így minden tekintély a sorsnál marad; a szerencse fogja elhatározni, hogy tagját valaki a helységhez közelebb vagy távolabb kapja ki az első osztályban; míg már a második s harmadik osztályban, mindenki nézve az első osztálybeli sorsvonásra lenne tekintet; hogy ezen oldal és tető-osztály a lehetőségig a völgyi részlet vonalában, láthatárában adatnék ki mindenkinek.

Lesz részem még e lapok hasábjain a tagosításnak a váltógazdászati alkalmazhatása általi idves következményeiről szólanom.

DÓZSA D.

A FESTŐ BUZÉR TERMELESE ÉRDEKÉBEN.

Nézetem szerint jelenkorunkban a gazdaszáti helytállás egy jelentős bukással.

Földbirtokosaink egyik hibája, hogy (talán irtózva a nem sikerüléstől) majd semmi kísérleteket nem tesznek, hanem ma is a régi elgyomosodott ösvényen ballagnak az elöttök tatógó örvény felé, mely majdan el fogja nyelni; mert b. Kemény Jánosként: „az eddig folytatott gazdálkodás mellett, melynek főterekvése: tisztán gabonatermelés, egyes áldott vidékeket kivéve, a bukás elkerülhetetlen, s már sokan kezdik érezni, hogy a gabona termelés, gazdaszátiunk ezen hagyományos aranybányája, foglalhatott magában régebben gazdagabb tartalmu ereket s még valaha talán fedeztetnek fel ilyenek, de jelenleg kár rájuk sok tüzet vesztegetni” —

Ez elvből kiindulva, Kemény ajánla a repce-termelést, mit magam is helyeslek s igen hasznosnak tartok.

E mellett azonban bátor vagyok magam is egy igen fontos iparnövényre figyelmeztetni Erdély földbirtokosait.

Ez a festő buzér (Rubia tinct. Krapp, Färberröthe, oláhu: Rojbe), mi a jelenkor iparában a leginkább használt festéket szolgáltatja, mi kitetszik abból is, hogy egyedül az osztrák birodalomban mintegy 2 millió értékű hozatik be évenként (Röser M. szerint még több, Unverricht szerint valamivel kevesebb.)

És e hasznos növényt még is egész osztrák birodalomban sehol sem tenyésztik, noha Magyarhon és külön-

SAPHIRA.

Koszorúzott pályamű.

Irtá

HALMÁGYI SÁNDOR.

II.

Szidónia.

(Folytatás.)

Itt azonban, a hevesen közelgő férfiúi léptek zaját hallotta-e meg az andalgó lányka, vagy éppen szeszélye hozta azt úgy magával, egyszerre ismét és végképp félbeszakította énekét, a nélkül, hogy a dallamot kikerekíthette volna.

Márkházi épp ekkor egy ösvényre bukkan, a mely egyenesen ahoz kelle hogy vezesse, a ki után felizgatott lelke sovárgott, Szidóniához, ez álmodozó gyermekhöz, a ki halvány arcával, merengő kék szemével, szöke fürtjei és gyöngéd természetével, mint egy kedves káprázolat, szüntelen szemei előtt lebegett a lombfolyosók rejtélyes félhomályában.

És nem csalódott.
A mint egy sürrű helyen, a hol galagonyabokrok útját egyszerre mintegy tiltólag elzárni látszanak, félrehajtván az ágakat, kiváncsan kidugta fejét a lombok közt, kis gyespes tér tünd felé, körülvevő kerekén ültetett illatos öreg hársfáktól, a melyeknek egyike alatt Szidóniát pillantá meg. Remek faragványú fehér kőpadon ült, mely a rómaiak korából való lehetett, s századok mulva talán

nem is nagyon rég ásták ki a televényföld alól, mely alatt közel e helyhez Apulum romjai hevernek; még azon korból, a midőn Dácia a rómaiak uralma alatt állott; baljával egy kerek kőasztalra könykölt, s jobbjá egy nyitott könyvön nyugodott, a melynek akkor csak látása is komoly, hogy ne mondjuk szent borzadálylyal határos meglepetést okozott a világiaknál; azonban a lányka e perczen nem olvasott belőle, talán az ágak ropogása miatt mely elmerülésből ébredezett, mert fájdalmas tekintete némi zavarral tévedezett szét. . . Egyszerre megpillantá a lombok közt fölmerülő férfiúi arcot és alakot. Megdöbben egy pillanatra, aztán ráismervén a ház vendégére, gyöngye rózsapír futotta el fehér arcza, mire a szokottnál is halványabb színt váltott, s egész lényé a méltóságos komoly nyugodtság jellemét ölté.

— Oh Szidónia! . . . szólt Márkházi szomorú lelkesedéssel, mialatt félénk-csöndesen közelgett feléje, mintha attól tartott volna, hogy egy heves mozdulattal talán elrebbentene ez álomképhez hasonló jelenet: — a dal, a melyet hallék, a kis bogárka szende-szomorú dala . . . énekelve oly panaszos, oly mély keservről szóló hangon . . . mint egy titkos vonzerő, úgy szólít magához. Im itt vagyok . . . engedj lenni körödben! Egy érzés járja át válnom és pillanatban, s ez oly tiszta és oly nemes, hogy méltónak érzem magamat megosztani veled a szomorú örömet, a mit e magányban keresz. Oh szólj, mi név illeti a bánatot, mely égbe vágyó lelked nyomja! . . .

S míg e rokonszenves és részvétet lehelő szavakat szomorú illetéktől sugárzó arccal, ragyogó szemekkel és oly rezgő, fájdalmas hangon mondá, hogy az észrevehetőleg delejes hatalmat gyakorolt Szidónia túlfülm idegzetére, mintegy öntudatlan odaadálódással simult a leányka mellé a padra és megfog-

vau harmat-gyöngye kis kezét, oly átszelleműten tartá kezében, mintha annak csak érintése is az idevülész kútfeje lett volna reá nézve.

— Oly szólj, — folytatta még melegebb, még rezgőbb hangon: — ha kis bogárka volnál, itt alant a földön miért nem maradnál; vagy ha kis madárka volnál, távoli vadon ligetekbe elszállani miért ohajtanál; s szabad szellő ha lehetnél, kit földi terh nem tart kötve, fel az égbe miért emelkednél? Oh mond: e koszorú bércek közt, virányos mély völgyek ölben nem szép-e élni! . . .

Szidónia hosszú pillán egy köny csillogott és halvány arca megindulást árukt el. Márkházi ez magasztos elragadtatásba hozá, s szívéhez szorítván a kis reszkető kezét, végzetlenül gyengéd, esdeklő hangon szölt tovább: — Maradj . . . maradj köztünk még akkor is, ha e földi lét örömei közül csupán egy, de a legfenségesb maradt osztályrészedül: szenvedni másokért! . . . Itt tudnád-e hagyni árvaságra azokat, a kik talán csak általad boldogok, s ha téged elvesztenének, örökké gyászolva utánad, kiellen, üresnek és szomorú gyászba borultnak találnák e világot? . . . Oh nem, te nem kívánhatod, hogy kedveseid elmulni lássanak ily fiatalon, ily korán, midőn szent küldetésed beteljesítéséhez kezdenél? Igen, Szidónia . . . egy megmagyarázhatlan sugallat ösztönöz úgy szólni hozzád, mint egy magasabb hivatású lényhez, a ki mindnyájunk üdvét magával hordja, az enyémét is, Szidónia! . . . E mennyei sugárzat, mely fehér arczodon olykor átrepben; szép szemeid álmodozó tekintete, mely a dajkamések szelid, jótévő angyalát juttatja eszembe; az elfogulatlan komolyság; mely zsenge koroddal összeférni nem látszik; mindezek azt mondják nekem, hogy benned oly lélek lakik, a mely magasabb szellemi eredetnek örvendő, kiskorúságát idő

előtt leölté, s a halandót szent bámulatra kell hogy ragadja csodás nyilatkozatai által. Oh emeld magadhoz az én lelkemet is és tisztítsd meg azt nemesebb szellemeddel a gyarlóság sálakjától . . . légy védangyalom, vezérő szerencsésillagom és ragyogj előttem mindörökké . . . mindörökké!

Ez utóbbi szavak szenvedélyes esdekléssel, oly lázas ragaszkodással valának mondván, hogy a halvány leányka némi zavarral és lassan visszavonva kezét, néhány percig nem tudta, mit szóljon, csak málázva forgatta az előtte fekvő könyv leveleit; aztán egyszerre az ifjura tetette tekintetét és épp oly meglepetten, mint szánakozólag nézett reá nagy kék szemével.

— Jól esik hallgatni e szavakat, — mondta végre nyugodtan; — szeretnék kérni, hogy beszélj nekem, beszélj tovább is így. Ajkaidnak előttem ismeretlen varázst kölcsönöz a nemes lelkesülés, s a mint hallgatlak, úgy tetszik nekem, mintha belőled azon égi szellem szólna hozzám, a mely álmaimban gyakran megjelenik és néma integetéssel hívogat egy jobb hazába, hol szellemrokonaim várják érkezésemet. Lásd, nem tagadhatom, miért is tenném azt? én is ábrándozó vagyok és talán még nálánál is nagyobb mértékben; ámde nem akarlak megcsalni, lovag, s ezért nem hagyhatom helyben hevült phantasiáim álmaim, melyeknek lunge fátyolán át káprázó szemeid bennem egy csodás lényt akarnak felismerni. . . Akarod-e tudni: ki vagyok? Ha igen, én szívesen megmondom azt neked.

— Vágyaimnak legfőbbike az. Mondj, oh mondj meg nekem igazán, hogy ki vagy?

— Jól van tehát, im hald! Én egy egyszerű leányka vagyok, épp oly gyenge és gyarló mint a többi, legfeljebb azzal a különbséggel, hogy születémtől oly tulajdonokat nyertem,

*) Lásd a Kolozsv. Közl. 108-dik számát.

sen Erdély azon kevés országok közé tartozik, hol tenyésztése e különben kényes növénynek kétségen kívüli, mit eléggé bizonyít az is, hogy régebben a rómaiak által tenyésztetvén, elvadulva ma is lehet találni.

Legközelebről én magam is találtam több helyeken.

E növény jól trágyázott, meszes és éjszaki szelektől óvott helyet kíván.

Egy holdnak a művelésére legfeljebb százhusz p. forint kívántatik 1½ év alatt és ad 14 mázsát közép-ter-méssel, minek ára per 35 pf. mint Brezlauban árulják, tesz 490 pf. miből levonva a költséget, tiszta jövedelemül marad 370 ft.

Ugy hiszem, lesznek olyanok, kik igénytelen föl-szó-lalásomból is, mit a legtisztább jó indulat idézett elő, át-látandják, hogy e növény termelése csak is hasznukra vál-hatik s nem fognak idegenkedni a kísérletektől, habár ki-sebb mérvben is addig, míg a tapasztalat szavaim igazsága felől meggyőzte őket.

Ezen t. olvasókhaz még pár szavam van.

Erdélyben eddigelő még senkisé foglalkozott a buzér termelésével és alig egy-kettő van, ki annak tenyésztesmódját ismeri.

Ez okból ajánlom azoknak, kik kísérleteket, kívált kissé nagyobb mérvben, akarnak tenni, értekezzenek levél által Unverricht Károly tanár urral Szászvároson, ki a buzér termelése körül nem csak elméleti, de tapasztalati ismeretekkel is bír, csupán ezen tapasztalati ismeret megszerzéséért tévén a múlt évben utazást Sileziában, hol nagy mérvben üzetik e növény termelése.

A tanár ur szándékozik a festő buzéról kimerítőleg értekezni a gazdasági egyet havi-iratában; azonban szívesen ad kellő felvilágosítást azoknak is, kik hozzá kér-dést intéznek, sőt még szívesebben ajánkozik az első évekre társul.

Azoktól, kik Magyarhonban figyelemre méltatják so-raimat s kísérleteket ohajtának tenni, úgy hiszem, nem ta-gadná meg az utasítást t. cz. Röser Miklós ur a kereske-delmi tanoda tulajdonosa Pesten, kit személyesen ismerni ugyan nincs szerencsém, hanem a kinek e növényről egy cikkét olvasva, bizton állíthatom, hogy annak tenyésztése-vel ismeretes.

Gr. LÁZAR KÁLMÁN.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Konstantinápoly. Jul. 25-én, 1857. Wertheim és Wiese tűz-biztos vasládái, itt hol a tűzrém naponként kísértet, mely éjjel-nappal mindenkit ijesztget, nagy lármát ütöttek; ő a szultánhoz adott egy kérvényt b, melyben ládáját figyelmébe ajánlja a nagyrnak. Erre a szultán, ki min-den újítások nagy barátja, egy bizottmányt nevezett ki, mely a kérdéses vasládákat megvizsgálja. Ez nagy ünne-pélyességgel ment végbe. 23-dikán Kaba-Tashban a 16 mázsás láda egy nagy köállványra volt felállítva, s egy nagy meñyiségű fával környezve 3 oldalról, ekkor a bi-zottmány több holmit rakott be, mint például a szultán ál-tal küldött zsebkendőt, órákat, hévmérőt, papiros-pénzt sat., ezután bészaratván, a kulcsok a bizottmány kezébe tétettek le, s 6160 oka fával körülrakva meggyújtatott az óriási máglya, s a bizottmány tagjai, s a jelenlévő Me-hmet Ali pasha s Nedrib pasha annak fantasticus tűzénél s

rendranti világításánál kiszívtak néhány csbukot, s ki-szörpöltek néhány tuczet kávét, s azután örökkel körül-vetvén a tüzet, haza mentek. Másnap a kinyitás a bezárás-hoz hasonló nagy ünnepélyességgel ment végbe, s a bent lévő tárgyak sértetlenül vétettek ki a verese melegített ládából, iszonyu tömeg nép hurrah-i között. A hévmérő 60 R. melegségi fokot mutatott, a bizottmány tagjai ma-gas elégtelenséget fejezve ki, távoztak. Wertheim ur pe-dig a szultántól egy nagy ajándékot kapand, és sok vas-ládát fog eladni.

A szultán leányai Refia szultána és Ethem pasha, (Mehemet Ali pasha fia) Gemile szultána Mahmut pasha (Teti Ahmet pasha fia), és Munire szultána s Ilhami pasha (Abbas pasha fia) közt, a házassági szerződések folyó hó 20-án a topkapui palotában irattak alá a ministerek és más hivatalnokok jelenlétében; mult kedden Refia szul-tána nászajándékainak hosszú vonata átvitte a sok kincs-halmot a Defderdar barnui palotájába (a völegény lakába), vagy 60 szekér s vagy kétszáz csipkébe burkolt, s czifra ezüstös dolmányokba öltöztetett udvari szolgálk fe-jén vitetett kosarak tele voltak gyémántos diademekkel, drága kőekkel kirakott ruhákkal, fa-nagyságu ezüstgyer-tyartatókkal, ezüst s arany csészékkel, s ezer meg ezer mindenféle házbutorok, s haszontalan de milliókba ke-rülő csecebecsékkel.

Az aruz alai, vagy a nászmenet, csütörtökön tartatott, s egyike volt a legmeghatóbb látványoknak. — A menyasszony egy aranyban tündöklő szekérben volt, de egy drága kőekkel s kivrásokkal előtött függöny rejté el szép arcát a kíváncsiak szemei elől; egy hosszú, véget nem érő aranyozott szekervonal követé ezt, melyben a szultán haremje, s a pashák haremjeinek gyönyörű an-gyalai legyezték magokat; ezután a nagyvezír, a Shekkel Iszlám, a ministerek és katonai parancsnokok jöttek disz-öltözeteikben ugráló gyönyörű arab lovaikon, katonai zene s lovasság zárta b a menetet, melynek hosszú sora csak-nem két óráig zárta el az utcákat. — Estve nagy trakta volt, mindenki, boldog, boldogtalan fagyaltat, szerbeteket s pilafot kapott; a tengeren nagyszerű tűzijáték. Ezen la-kodalomban két eset érdemel megemlítést; egyik hogy a menyasszony a szokásban lévő ajándékokat, melyeket a bi-rodalom nagyjai ily alkalommal szoktak adni, nem fogadta el, s hogy a küthatalmasságok követői is hivatalosak vol-tak, kiknek számára az ortakói tetőn czifra sátrak vonat-tak fel, Redcliff innen nézte a tűzijátékokat.

Jul. 26-án. A lakodalom után Rizza pasha begler-bégi palotájában az oláh fejedelemségek ügyében minis-teri tanács tartatott, s a franczia követ azon kérdése tár-gyaltatott, hogy a választások két hétre napoltassanak el, a tanácskozás egész reggeli 3 óráig tartott, s szétosztolt minden eredmény nélkül. — Szombaton Reshid pasha emirghani palotájában egy más ministeri tanács tartatott, melyben a választások egy hétre elnapolása megszavaz-tatott.

Feruk khant várják nem sokára ide, hogy a persa török határszéli kérdésben felmerült egyenetlenségek ki-egyenlítésének; ezen ügyben az alkudozások már Páris-ban megkezdettek Feruk khán és Mehemet bey között.

Jul. 29-én, Crisánthe, a philippopolis metropolita ma jelenend meg a nagy tanács előtt, felelendő az ellene hozott vádakra.

(Vége következik.)

A székelvöld széléről. — Barátom! Tudom, jól emlé-k-szel, midőn teremtés előtt néhány évvel karöltve sétálánk ketten a szép semmiségben. Mondhatom, a perczet soha nem feledek. Mily szép volt a természet! Emlékezzél csak vissza!

Ha azt az életet élhetném, ha élvezhetném az akkori örömeiket, midőn nem romokon állottunk, hanem egy új élet alakulása várt reánk, beh nem fájna se fejem, se mellem, s tán a tiéd sem, nem köhécselnénk e mellre s főre egyaránt mázsával nehezülő légkörben. Hiába! meg-vénül a világ, s minket is az ő komorságának terhei nyomnak!

A teremtés utáni századokban már csak kilencszáz évet éltek az emberek; de pár s kétpárszáz évvel még fiatalok voltak, s szép leányokért jubáskodtak. Minket a jelen három-négy évtized vénségre érlel, sőt néha egy évtized elegendő, aggá ösziíteni.

Sokszor hallám a néptől nem rendes, kissé eltérő időjárásokról mondatni: hogy földünk eddigi helyéről dél-re vagy éjszakra eldöcözcent; ezt én akkor nevettem; most állítom én is, hogy egyet minden esetre döcözcentünk, még pedig úgy tetszik, nagyot, de nem éjszaka vagy délfelé, hanem — a mint jelen életünk s helyzetünk követez-tethető — nyugat felé.

De e nyugat nem azt jelenti, hogy már mímegnyu-godjunk, és semmit ne tegyünk; sőt épp mivel életünk rövidebb, kettőzött igyekezettel kell sietnünk az életcél, a tökélyesedés felé.

Ha a nappal jár a világosság, s a világosodás a vi-lágossággal, azt mondom látásom s szemeim daczára, hogy most már meg fordítva a nap, a világosság is nyu-gatról jön. Ez állítás csodaszerűnek tetsző s hihetlen, de negyven évi tapasztalat után nagyobb igazságokban csalódtam, hiteli felülmúlóbb dolgokat tapasztaltam!

Maga-magában nagyon is mindegy, bár merről jöjjön a világosság, csak bírjunk ép szemekkel, s azt okosan és észszerűleg tudjuk használni. Szellemi, s anyagi vi-lágosodást, azaz polgárisodást értek; ez mi ránk, e nem nagyon derűs korszakban, szokásaink, s nézeteinket visz-szásnak tetsző sugáraival, csak nehezen dereng át. Ugy vagyunk, mint esős időben szénájával a gazda, rendünket forgatjuk rázzuk, de mégis csak nehezen, későre s ak-kor is gyengén tápláló takarmányt nyerünk.

A növény-szappant minden borbajok ellen megvá-sároljuk, a növény-fogort minden fogfájdalmak ellen használni elhiszszük; pedig az első széppé, ki az nem volt senkit nem tett; az utolsó, fogakat a fogahagyottnak nem nevelt; és a nagyobb, s országos bajokban elfogadni a biztoszert óvakodunk.

Terményeinket tűz s jég-kármentő társulatok útján biztosítani; birtokunkat tagosítás és észszerű gazdasko-dás által jövedelmezőbbé tenni; megkuczorgatott kis va-gyonunkat takarékpénztárakban biztosan jövedelmezte-ni elmulatjuk; sőt még csak marha-takarmányunkkal ok-szerűen gazdaskodni se tanulunk. Tudok több helysége-ket, hol a régi s még most is lenálló kéthatáru földmi-velési rendszer szerint, — bár szűk a széna-hely — a marhák pünkösdig mindig a vetéskertben levő széna ré-teken legeltek, s ha a nyár eleje száraz volt, semmi szé-na nem termelt. Az idén az előjáróság szigora miatt min-den marha kimaradt a vetéskertből; és emberi emlékeze-tet felülmúló, remény feletti dússzénatermés nagyon

melyeket a világ a helyett, hogy csak rendki-vültségek találjanak, csodásoknak nevez. Ha ta-lán hallottál rólam valamit, a mi bámulatod felébreszté, ez értelemben legyen! csodagyermek vagyok. De ha magyarázatot kívánsz, mely a józan észhez szól, ebből áll az egész: atyám, a ki nagy tudományú férfiú, különös szeszély-ből megtanított a tudósok nyelvére, s beava-tott a természet némely titkainak ismeretébe; árvaság, korai gondok és idő előtti felelősség megtanítanak komolyabbnak, vagy ha úgy mondhatom, okosabbnak lenni kortársaim-nál. Ismerem a bölcses eszmévilágát, a hol még királyi fők se érzik magokat otthon és nem idegen előttem a mindennapi élet száraz tudománya, melyet hamar kellé megtanulnom nek-em gyermeknek, kire elhunyt anyámról egy-szent kötelesség maradt: ápolni, vigasztalni boldogtalan öreg atyámat; ah, mert ő oly bol-dogtalan, oly igen szerencsétlen! — sohajtá Szidónia.

(Folytatjuk.)

Az erd. gazdas. egyet. jul. 28-ki köz-gyűlésén tartott beszédek és jelen-tések.

III.

A technicali szak titkárának jelentése.

(Vége.)

Ime tisztelt közgyűlés, feltártam hű ké-pét jelen állásunknak. Az előadottakat az eddig történetek vagy kézzel fogható eredmények iga-zolják.

Világos az, miképp ha valamit szemére

lehet velni az egyet bizalmával megtisztelt vá-lasztmányának, a vád nem azért éri, mintha irányt tévesztett vagy parlag mezőt vett volna művelés alá, hanem azért inkább, hogy erejét túlbecsülve, akarata képességével nem bírja megfújni a versenypályát.

Világos az, hogy szorgatva a mindenfelől nyilatkozó ohajtásoktól, túlhajtott a szoros számítás határain — könnyen ki lehet tehát ma-gyarázni, miért hogy az örvendetes eredmé-nyek hátamegől egy lehangoló rémkép rüt váz-za kandikál ki, és ez a rémkép, t. közgyűlés az egyet beteges, üres pénztára, ez a rémkép a nagy vállalatához nem találó erő parányisága — az egyet ügyvezető hivatalának precárius állása.

A tisztelt közgyűlés bölcsességének van fenntartva ama dicsőség, mely szerint a buzgó-ságában ugyan kissé túlmel, de forró haza-szeretettől lelkesült, s az egyet haladását s minél nagyobb díszre emelkedését teljes erővel eszközölő választmányt — terhes de szebb jö-vővel kecsegtető pályáján megtartsa, sőt állá-sát oly szilárdra tegye, miképp akármennyi-szer fogja a tisztelt közgyűlésnek számolatát benyújtani, a számolat a közjót eredményezze s aggodalom csak annyi legyen, hogy az egy-et érdekében ismét több történt, mint a meny-nyit attól jogosan és méltányosan várni lehet.

NAGY FERENCZ.

IV.

A selymészeti szaktanár jelentése.

Tekint. erdélyi gazdas. egyesület!

Az idej eperfa-tenyésztés és selyemter-melés tárgyában számolni kívánván, ez iránti

tudósításomat a mlgs egyesület eleibe terjesz-teni bátorodom.

1-ször az eperfa-tenyésztés, a fiatalság szemelattára s részszertint befolyásával történ-vén, ennek eredményül tekinthető, hogy va-gyon itten a kolozsvári ref. ekklezsia kertjében, a mlgs egyesület rendelkezése alá tartozó, se-lyemtermelésre alkalmas 1000 darab magonc, melyet ezennel a tisztelt egyesület rendelkezé-sére bejelentek, mely a jövő tavasszal nevelő iskolába lesz ültetendő, hogy vagy két év mulva állandó helyére ültethessék.

Van nekem sajátom, ugyancsak ezen kertben 1000 darabot meghaladó eperfa-mag-onczom, egy éves, van külső-középutcai ker-temben is 800 darab 4-5 éves, már állandó helyre várakozó eperfa-csemetém; ezen két helyen levő eperfáimból felajánlok ezennel a közügynek 1400 darabot. Nem tartok ugyan fenn semmi jogot az ezek iránti rendelkezésre; de bocsánatot kérek, ha nem fojthatom el a-zon, az eddigi kiinduláshól önként következő ohajtásomat, hogy adatnának Erdélyben ezek a r. catholicusok, lutheránusok, egyesült s nem-egyesült oláhok számára, azon helyekre, hol papok és iskolatanítók képezetnek s szolgál-nak mint-ültetvényül itten, a hihetileg nem-sokára felállítandó mint-selyemtenyésztésdekben. Azon idő varázslódnék közelebb ez intézkedé-sel, midőn Erdélyben öt tífőből folya ki a selyemtermelés, papi és iskolatanítói képez-deiből a különböz ő vallásoknak: mindazál-tal ne az én ohajtásom legyen itt határozó, ha-nem a mlgs gazdasági egyesület böles belátása s méltánylandó jóakarata, csak azon egy fel-tételt köve ajánlatomhoz, hogy úgy utasítas-sanak az átvétők 3-4 napra, hogy ezeknek művelésük iránt, jelenre mint jövőre fogadja-nak el tölem utasítást. Ez pedig a jövő év má-r-cziusa és ápril havában lesz teendő.

2-ször. Nincsen ugyan bevégezve a mlgs gazdasági egyesület felügyelete alatt álló se-lyemtenyésztésdek még se a bogár-tojás, se a motólláshani utasítás: mindazonáltal azon állásban léve már, hogy az idej selyemtermé-lés eredményét ezen évre beláthatom, tiszte-lettel nyilvánítom, hogy az európai selyembo-gár-kórság kedvetlenül hatott reánk nézve is annyiban, hogy selyembogár-tojást nem kap-hattunk, s nem kelt az is, mit kitettünk, ohaj-tásom szerint; nem az előzményt, hanem a kötelezményt véve tehát alapul, irhatom, hogy segédem Köcsi Károly urnak közlése szerint 477 bogár halott volt nálunk ez évben. Ki van téve pedig, a bogarak egészsége által annyira igényelt tojásnak, him és nőstény együtt 4694 gubó, nagyobbbrést már lefontva, részszertint tanulmányozás tekintetében a motólláshani fenntartva 8246

12,910 db gubó.

Végre jelentem alázattal, hogy terhes betegség lepvén meg tanításom közepén és a selyemtermelés időszakában, annyira, hogy u-tasítást csak betegágyamból adhattam, a fo-gyalkozásért e miatt bocsánatért esdeklek; el-olyszván pedig a nagy szünidőre tanítványim igen nagyrésze, csak a jövő szeptemberben vé-gre lehet e miatt a tanítványt, s csak october elejével lehet a közvizsgálat. Jelenteni fogom ezt idejében, hogy a mlgs gazdasági egyesület hozzájárultával az ösztöndíjak is kiosztathassa-nak. Maradván a mlgs egyesületnek, Kolozs-várt, jul. 28. 1857.

Állandó tisztelője,

TUNYOGI CS. JÓZSEF, tanár.

Mindenki elismeri, hogy a gazdag termés oka a marhák tapodásának kimaradása, és hogy ezek által a zsegefügyöküsti ki nem rágatott; de ezért igyekezzük minden marhás ember marháját jövő tavaszon a vetéskertbeli kaszálókön legeltetni. Így vagyunk mi még most is, így számítottunk, s jövőnköt így igyekezzünk biztosítani. Ezért ne csodálkozzál! ha családod képzeldőse az együgyűségben boldog messzi multba, vagy épp a semmiségbe sovárg vissza.

Z. J.

N. Panit. Gazdasági cikket nem írok, sem tudományos értekezést is azokról nem tartok; a mennyiben a tárgy országos figyelmet érdemlő mégis, és Erdély mint jelenben főleg földmivelő ország, csak is gazdasági téren haladhat elő, úgy hiszem e tapasztalatból merített, a gazdák általános figyelmét kiérdemlő figyelmeztetés a Közlöny hasábjain is helyet foglalhat.

Nálunk Panitban a mult 1856-iki őszi vetés, legszorgalmasabb művelés után is, már tavaly őszi bizonyos nemű rovarraj által kipusztított. Vetett földjeink, mennyiben semmi zsoldság, még csak gaz sem maradt rajtok, ugarnál pusztábbak maradtak. — Nem fogyott ki az ernyedellen szorgalmu székely gazda türelme; a mult őszi még újból szántotta, és vetette földjeit, némely gazda háromszor is. — A siker, az eredmény, mi a háromszori bevetést jutalmazá, az lett, hogy tavasszal be kellett negyedikszor, valami tavaszi vetemény, kukorica, vagy zab alá, újból vetnie. Igymunka, s két, háromszori magvesztett kárba.

E rovarak általi pusztítás és kártétel nálunk új, és példa nélküli. — A rovar, mit a nép czimasznak nevez, olyan és tán épp az, mi a kiültetett dohányplántát szokta kivágni; szörletlen, kopasz sima, setét-barnás színű hasa előrészen vagy mellén több lábakkal.

Temérdek számmal van e csimasz földünkben jelenleg is, dohányainkat több darab földéből egy szálalig mind kivágta; sőt a búza helyébe vetett, már kétszer kapált kukoricáknak is neki esett, és azokon is pusztítólag dühöng. De nem mindenütt egyformán.

Mi okot adott az eszmélő gazdának e még eddig soha nem tapasztalt nagy csapás oka felett gondolkodni. A tapasztalat a felől győzött meg, hogy ezen férgek azon határterezekben uralkodnak, melyek több évig minden évben használat alatt voltak, és mindig egymásután folytonosan kapásvények kukorica, vagy dohánynak használtatván, a sok kapa által elpuhultak, vagy is tulgyérültek, és a laza talaj az ily fajú pillék, pillangók és bogarak tojásainak alkalmas fészkek, s kényelmes bölcsőül szolgált.

Mi ezelőtt, míg az ószerű avitcalis ugar-rendszer szerint minden földjeinket csak másod évben használtuk, búzavetéseinkben ilyesmi csapásnak hírét se hallottuk. Magyarországon több helyt, hol a czélszerű váltógazdaság a nagyobb birtokosoknál, sőt községeknél is kisebb-nagyobbrendszerek hiányával már régebb életbe lépett, ilyes panaszt már hallottunk; hol a vető mag beoltásával igyekeztek e bajon segíteni.

(Vége következik.)

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

— A mi jó, soha nem jó későn. Most esett értésünkre, hogy gr. Mikó őmlga szerencsés volt Schwarzenberg herczeg erdélyi kormányzó ő magasságát eltávozása előtti napon búcsuebéd és pedig éppen a Múzeum-kertben és palotákban magánál látni. Jelen voltak itt Kolozsvár notabilitásai és a katonai kar legkitűnőbb egyéniségei. Ez ebédet a helyiségért és ott volt magas személyekért is, de ő herczegségének azon toszájáért is följegyezni kívántuk, mely az erdélyi Múzeum hovahamarabbi létesüléseért és virágzásáért levén a legőszintebb szavak kíséretében ürítve, mind a nemes grófra kedvesen hatott, mind hazánkfiainak — ez iránt megvagyunk győződve — igaz és nagy örömet okozand.

— Kapcsolatban ezzel tudatjuk olvasóinkkal azt is, hogy hazánkfiak és hölgyei a jövő évi löversenyre már eleve szép készleteket tesznek. A herczeg ő magassága 40 arany kitűzésével nyitotta meg az aláírási ívet. Mint halljuk legnevezetesebb lesz egy **nemzeti pályadíj**, melyről később részleteket adandunk.

— Carré circusa, a sétatér alsó részén, sebesen készül. A közönség azon része, mely könnyű élvezetekben talál első-ródot, nem soká ismét feltalálja.

— Egy találatkőny német a schone-figurákkal hálalás egy nemével lepte meg piacunkat. Egy pesti esztérgás megrakott egy szekeret esztérgált kurtabb-hosszabb fényesített bikkfa darabokkal, melléltelt hozzájuk egy sereg tányér idomu esztérgált karikát, s fogja magát, belőlök ruhaállvány, póköláda, írőasztal és klavir elebe való karszékeket, táboriszékeket s ísten tudja még miket nem rögtönöz egybe; s itt a piaczszegleteken méreg-drágán árulja. Azoknak, kiknek idevaló derék esztérgásaink szállása messze van, pénzök pedig sok, — ajánljuk becses figyelmükbe. Esztérgásaink figyelmébe azt hiszem, nem kell ajánlanunk azt, hogy belássák, miképp e tárgyakkal raktárakat készíthetnek ellátni.

— Dr. Gajzágó László, közkezdességű fiatal orvosunk, néhány hónap távollét után ismét közünkbe érkezett. Bécsben volt, hol többek közt a szülészeti szakmában magát kiképezve, s tudományát megnyerve, bővített ismeretekkel tért városunkba, hol magának szép jövőt remélhet.

— Cs. kir. Ap. Felsége f. é. maj. 21-ki legfelsőbb határozata által Szilágyi Ferencz hajdani tanárt a reformatusok főiskolájában Kolozsvárra, és Szűcs Istvánt, a főnált debreczeni helvét vallásu jogakademia ideig. igazgatóját, iskolatanácsosok-

ká Magyarországon legkegyelm. kinevezni méltóztatott. A B. H. szerint az első Sopronba, az utóbbi pedig Nagy-Váradra van rendelve.

— Magyar-Derzse, az egykori Dobokamegye magyar falva, jul. 30-án, fényes nappal megygült, s 36 telek lett hamuvá. Mint mondják, egy oláh ember szemet égetett magának, hogy kovácsoltasson, a szemet haza vitte, s nem lévén egészen kialuva, csak hamar lángba borítá épületét; s több birtokos, mire a löversenyből haza ért, házat hamuba döntve találta.

— Nagyváradról közli egy levelező, hogy a vaspálya épületei csoda rövid időköz alatt készültek el; festőileg állanak a szép szőlőhegyek lábánál, melyek tulajdonosai már előre örülnek a futyoló mozdonyoknak, hogy majd termésüknek is nagyobb lendületet fognak adni mind érték, mind elismerés tekintetében. Közlebb egy társulat alakult a pinzegazdaszat előmozdítására, s a végből nem sokára egy borcsarnokot állítnak. Állandó színház is lesz, a tervek már az illető hatóság kezei közt vannak, s a község ingyen adja a telket hozzá. A messze földön ismert derék emberbarát Grosz Frigyes orvostudor urnak a szegények számára emelt szemgyógyintézetben tanúsított buzgalmaért átnyújtá a császári kegy kitüntető jelvényét Szalay udvari tanácsos ur számos fővendég jelenlétében. Az ünnepélyes szónoklatokat háromszoros „éljen“ követte a Felséges császár jólétére.

— „A. B. H.“ szerint a szolnok-debreczeni vaspálya f. é. nov. hónapban a közforgalomnak át fog adtatni. E pályarésznek Nagyvárad felé ágazó mellékvonalán is az építési munkálatok annyira előhaladtak, hogy annak bevégezése jövő tavaszig bizton várható. A Szolnokról Aradra menő pályarészen a munkálatok szintén megkezdvők, s az építés 1858-dik év folytán lesz befejezve. A debreczen-miskolczi pályarésznek folytatása is kezdetét vette, mely 1859. év első felében fog befejeztetéséhez közel állani.

— Megjelent Pesten Szalay Lászlótól „Magyarország története“ V-dik kötete. Sokan epedtek ismerőseink között e minden magyart oly mélyen érdeklő műnek további folyama után, s íme a folyam tovább hűmpölyögeti méltóságos hullámit s akár a jelen nyár folytán meg lehet benne a buzgó honfias léleknek fürödni s e jellem erősítő s lélek edző fürdőt sajátjává tenni. A 35 ivnyi nagy kötet a linzi békétől a karlovi-ziig terjedő időszakot foglalja magában. Nem ajánljuk, nem magasztaljuk sokat azt, a mit csak megemlítettünk kellett, hogy siessen minden nemzeti műveltségre törekedő magyar ember házának legméltóbb butorául megszerezni. Azért hát nagyok és nem nagyok, öfák és ifiak, himnuszok és nöneműek, halljátok, még Horatius intett titeket: — — Vos exemplaria Salyana nocturna versate manu, versate diurna.

— Az európai statisztikai congressus, mely első ülését Brüsszelben, a másodikat Párisban tartá, s most a harmadikat Bécsben tartandja, f. hó 31-ken fog megnyílni.

Adakozások a sőfalvi h. h. ekleziára. T. Varró István helybeli lelkész ur által: id. gr. Teleki Domokos 20 frt. gr. Teleki Sámuel 20 frt. b. Kemény György 5 frt. Gyárfás Domokos ur 2 frt. gr. Kemény Sámuel 16 frt. Miklós Miklós egyházköri főjegyző 1 frt. Erődi Mihály ifjefalvi h. h. lelkész 1 frt. Fogarasi Sámuel esperes közgazdátó 1 frt. Görög György 30 kr. Nagy Elek esperes 1 frt. Egy lakai 24 kr. Kis Pál esperes 1 frt. Petrus Nagy 2 frt. Báthori Dani esperes 1 frt. b. Bánfi János 5 frt. A ref. közzsínat 2 frt. 30 kr. Fogarasi Sándor harinai 2 frt. Magyarosi József besztérczi ref. egyházi 1 frt. Szántó Marci 1 frt. Fogarasi Róza Benkő Gergelyné 2 frt. T. Dózsa Imre kőrői lelkész ur által Balázs János 24 kr. Püspöki Mihály 16 kr. Dózsa Imre 40 kr. Gergelyfi 10 kr. Albisi 12 kr. Püspöki József 4 kr. Demen Mihály 1 frt. Kertész Elek 6 kr. Kapronczai Dániel 24 kr. Szabó Sándor 24 kr.

Gabona ár. Aug. 13-ról 1857. Bécsi-mérőjét p. p. Tiszabúza 3 frt 24 kr. Elegybúza 2 frt 21 kr. Rozs 1 frt 16 kr. Árpa 1 rtf 22 kr. Zab 1 frt 20 kr. Török búza 1 frt 36 kr.

Ö. cs. kir. Apostoli Felségének körútja.

Aug. 8-dikán esti 7 órakor Ö. cs. k. Apostoli Felsége legmagasb utját Magyarországon folytatva, ez ország határán átkelt, minek folytán a budai várakon a császári zászló felvonatott, s 36 ágyulóvéssel mind a Felségbástyáról, mind a Gellért hegyről üdvözöltetett. Ö. cs. kir. Felsége esti 8 órakor legjobb egészségben Sopronba érkezett.

Ö Felsége a szépen díszített országhatáron L. sz. Miklósnál Albert főlkormányzó ur Ö. cs. Felsége s a közel fekvő csapatok parancsnoka Zsigmond főlk Ö. cs. fensége, továbbá a helytartósági alelnök és megyei főnök, Sopronban pedig a díszített pályaudvarban Ernő főlk Ö. cs. fensége s a tábornokok, aztán a főméltóságok, a clerus és nemesség, végre a város nevében a polgármester által legalázatosabban fogadtatott és üdvözöltetett.

Ö Felsége legmagasb bevonulását az ünnepileg világított és szépen díszített városba, számtalan hintók kíséretében tartá, s mind ott, mind az utközben eső állomásokon a tömegesen egybesereglett lakosság által a legszívélyesebben és legörömteljesebben fogadtatott.

Aug. 9-én reggeli 8 órakor Ö Felsége jelen volt az isteni tisztelőten a székesegyházban, ezután következett a főméltóságok, a katonaság, clerus, nemesség, a hatóságok, a nem-katholikus papság, különböző testületek és hódolati küldötségek, végre a jelenlévő tömegnek örömiadozása közt az egész megye községlőljáróinak bemutatása; 1 órakor a katonai épületek legmagas megsemmelése, mely után Ö Felsége egy népünnepet legmagasb látogatásával szerencsétlenül méltóztatott. Estve tűzjáték.

Aug. 10-én reggel 6 órakor diszgyakorlat, ezután az összes hivatalok, intézetek legmagas megsemmelése; 1 órakor audientiák. 4 órakor nagy udvari ebéd.

K Ü L F Ö L D.

Miután olvastuk, hogy Francia- és Oroszország s az ő hűséges uszályvivők a moldovaországi választások elleni tiltakozványt valóban átnyújtották, sőt hogy e tiltakozvány további folyamatában arra is eltökéltették magokat, hogy illető követeket a portálai diplomatiái viszonyaikat felbeszakisák, s Stambulból elutazzanak, miután ezen meglepő eljárásnak már tudomásában voltunk,

nem lehet többé rendkívül meglepő előttünk az, ha mostan a „Nord“ egészen komoly pófával erősíti, miszerint Francia-, Orosz-, Poroszország és Szárdinia azon szándékkal vannak, hogy Moldovát megszállják, a mint ezzel már fenyegetőztek is.

Moldova lakosai, a kiknek az 1856. mart. 30-ki békeszerződés 22-dik cikkénél fogva ünnepélyes biztosítás lön adva az iránt, hogy „egy is a biztosító hatalmak közül nem fog felettök semmi kizárólagos védelmet gyakorolni“, most már azon különös szerencsével vannak fenyegetve, hogy nem egy, hanem négy ily biztosító hatalom kizárólagos ótalompaizsától lassák szegény fejüket földözelve. Bizony-bizony, ha e sokat magasztalt békemű minden részeiben oly lelkiismeretesen meg lesz tartva, mint e 22-ik cikkében, úgy minden esetre a béke előmunkálatai hosszabb ideig tartottak, mint maga a béke.

A „M. Post“ aug. 6-ki száma következő hivatalos cikket közöl: „A miniszterváltozás Konstantinápolyban nem vezetett a diplomatiái nehézségek megoldására. Az új miniszterek a kaimakámok Konstantinápolyba hívását tanácsolták, hogy adjanak számot a fejedelemségekben történt választásokról. Thouvenel ur nem fogadta el az ajánlatot, kívánata gunyos megtagadásának nevező azt, s fenyegette a portát, hogy az orosz követtel együtt elutazik, ha a választásokat egyáltalában érvényteleneknek nem nyilatkoztatják. Fájdalom — mond tovább a „Post“ — Poroszország és Szárdinia követi is támogatják Thouvenel ur követeléseit, míg Ausztria és Anglia követi ellenkező nézetben vannak, és sajnálják, hogy ily nyersen bannak a portával, mely bánásmód Törökország fennállása veszélyeztetésére czéloz. E komoly bánásmód felülmulja a Menczikoffét.“

— A „K. Z.“ levelezője Párisból f. hó 4-ről a stambuli utóbbi eseményeket illetőleg azon, mint mondja „egészen alapos“ tudósítást teszi, miszerint lord Stratford de Redcliffe és Prokesch ur a török miniszteri tanácsban (még Reshid pasa előlülése alatt) jelen voltak, s jegyzőkönyvbe is kívánták igtattni azt, hogy ők a tanács végzése iránti felelősséget magokra veszik. Másfelől ugyanazon levelező jelenti, hogy Bukarestben a francia, orosz és porosz biztosok azon nyilatkozatai ellen, miszerint ők a moldovai kaimakámmal minden összeköttetéseiket megszakítják, az ausztriai biztos erélyes ovást tett, azonban az angol biztos Bulwer nem csatlakozott ezen ovástételhez. Az angol biztosnak ezen nemleges magartatása nem bir valami komoly jelentőséggel, mint a ki nem birt valószínűleg az erre megkívántatott utasítással, mert az angol diplomatiáról csak feltehetni annyi öszhangzást, miszerint a stambuli követ s a bukaresti biztos nincsenek azzal megbízva, hogy két egymással ellenkezőben álló nézet szeriut képviseljék saját kormányokat.

— Párisban f. hó 7-én jelenti a „Moniteur“, hogy Napoléon két francia hadi gőzös kíséretében Osborneba érkezett. Londoni távirati sürgöny szerint a császár midőn partra szálltakor Adalbert herceget köszöntén, nagyot esett a hajó födelére, azonban csak csekélyszerű sérülést kapott. Ne hogy ez esés valami rosznak legyen előjele. A láthatár mindenesetre nehéz fellegetektől van heboritva e pillanatban. A dolgok jelen állása szerint, többé nem Stambulban, hanem a csendes Vigh t sziget magányában fog a jelen válság eldőlni, s azzal természetesen: a jelenleg legfontosb kérdés is, t. i. az angol-francia szövetségnek tovább fennállása.

— A „Times“ üdvözli a császár megérkezését. „Éppen most, úgy mond, midőn Európa északi és keleti fedjelmei Berlinben találkoztak, hogy érdekeik megóvásáról tanácskozzanak, jókor esik szövetségünk látogatása, a kivel annyi közös érdekünk van. Mutatja ez a szövetség szilárdságát, sat. Majd meglátjuk.“

— Hongkongból jul. 9-ről ezt írjaka „Times“-nak: „A chinai hajóhad, mintegy 90 dzsunkából álló, két döntő ütközetben semmivé lön téve; tengerészceink nézetei azonban a „félénk“ barbarokra vonatkozólag teljesen megváltoztak. E két ütközetben több angol esett el és sebesült meg mint Saint Jean d' Acre falai előtt.“ Az angolok vesztesége 84 ember volt.

— A francia császár ellen összeesküdtek ügyében készült vádirat megjelent, — abban Mazzini és Ledru-Rollin, Massarenti és Campanella ugyanazon bűnnel vannak vádolva, mint Tibaldi, Bartolotti és Grilli; az ügynek tárgyalása aug. 6-kán az esküdszék előtt Párisban megkezdődött. Az első napon a kihallgatások bevégezettek; 7-én a vádbeszéd volt a sr. Tibaldi mindent tagadott. Bartolotti és Grilli vallottak. Ledru Rollin kevésbé van compromittálva.

— A muszkák saját bulletinjeik szerint igen szerencsésen harezolnak a cserkeszek ellen. Sz. Pétervárból jul. 31-ről érkezett távirati tudósítás szerint Shamyf főhadereje Isalataurenél, 400 halott vesztéssel, megveretett. Az oroszok csak — 8 halottat vesztettek és 47-en megsebesültek.

Amerika. A New-Yorkban történt zavargásokról újabb részleteket közölnek. Ezekből kitünik, hogy az ezen nagy városbani zavargók általában az emigránsok osz-

tályához s főleg a német s irlandi fajokhoz tartoznak. Ezen zavarokat, melyek különben csupán az ezen zavaró nép által lakott városrészekre szorítkoznak, szerencsétlenség-re azon körülmény is előmozdítja, miképp az új rendőrség kevés támogatására talál New-York városánál. Ennek bizonyítványul azt hozzák fel, hogy az nem képes egyedül elnyomni a zavarokat, s hogy kénytelen e célból a fegyveres erőhöz folyamodni, mi ritkán történik az Egyesült-Államokban.

Ázsia. Persiai tudósítások szerint, Murray angol követ Teheránba várattott. Nem egy tűzér-czreddel kísérteti magát, mint kezdetben szándéka volt; megelégszik most számos tiszt kíséretével, s egy dragányos század fedezésével. Tán már ott is van Teherán falai közt.

Igen komoly levén Indiában a dolgok helyzete, az események a persaudvarnál és Afghanistanban rendkívüli jelentőséggel bírnak; feszült várakozást érdemelnek a közelebbi tudósítások Dost Mahommed maga tartásáról, a ki egykor halálos ellensége volt az indo-brit birodalomnak, és most sem tartható Angolország biztos szövetségésének.

Oroszország. Az orosz császár aug. 2-kán este Sz. Pétervába visszaérkezett. A francia császárral most nem

történt meg az összejövetel, de állítólag az orosz császár közelebbi, néhány hét múlva teendő második németországi utazása alatt csakugyan meg fog az történni.

Spanyolország. Madridból írják, hogy Krisztina a királynő, Izabella királynő lebetegése esetére, a spanyol fővárosba fog érkezni. A palotában már rendezik számára a szállást.

Izabella királynő, mint írják, anyját azért ohajtja maga mellett látni, hogy így ellensúlyozhassa a papi pártot, mely a palotában roppant tevékenységet fejt ki, s mely vakon engedelmeskedik Patronell apácának, ki az aranjúezi zárdából oly hatalmasan izgat, hogy Narvaez közelebb a cortesekben célzott is rá. — A politikai befogatások folyását tartanak a progressisták sorai közül.

UJ P O S T A.

Az „Österr. Corresp.“ Bécsben aug. 9-dikén közli: „Ide érkezett tudósítások szerint a Porta azon négy udvarnál lévő képviselőivel, melyek vele a diplomatiai összeköttetést félbeszakították, ez eseményt tudatván,

ajánlák nekik, hogy ezután is állomásaikon maradjanak, ha utleveleik nem fognának számukra megküldetni.

— Párisból aug. 7-ről távirják, hogy Osborneban az nap legelső értekezlet tárgya volt a dunai fejedelemségek kérdése. A császár hű ragaszkodását jelenti az angol szövetséghez; de egyszersmind kikéri magának azt, hogy ne vegye tőle az angol rosz neven, ha jó czimbórájával a muszkával barátságos lábon él, különösen pedig kijelenténi maga a császár az angol királynőnek, hogy Sándor császár a chalonsi tábornok szeptember hóban meg fogja látogatni.

— Párisból aug. 7-én írják: A császár ellen összeesküdt olaszok közül Tibaldi deportatoria, Grilli és Bartolotti, kiknél enyhítő körülmények vétettek tekintetbe, 15 évi fogságra ítéltettek.

— A „Daily News“ban jun. 19-ről van egy indiai tudósítás, mely szerint Delhi falain rést lőttek, s a lázadók kétségbe vannak esve.

Bécsi börzse. Auguszt. 11-kén Erdélyi urb. pap. 80 $\frac{1}{2}$ Magyar urbéri pap. 81 Nemzeti kölcsön 84 $\frac{1}{2}$ Arany pénz 7 $\frac{1}{2}$ Ezüst 4 $\frac{1}{2}$

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

Kivonatban.

A M.-vásárhely-megyei cs. k. törv. szék f. é. jul. 10-ről 3541 sz. a. tudatja hogy Apor Gyula elfoglalt fekvőt Csapón, Petrasko Katalin kérelmére, f. é. septemb. 15-én és octob. 15-én d. e. 9-kor a hely színén közárverésen eladják.

A Sz.-somlyai cs. k. járás-hivatal f. é. jul. 23-ról 3008 sz. a. pályázatot hirdet a sarmasági község-jegyzői állomásra 300 e. ft. évi fizetéssel 10 e. ft. iró szerte és 30 e. ft. utazási járulékkal. A pályázók adják be oda szabályszerű kérelmeiket f. é. septemb. 10-éig.

A d.-sz.-mártoni cs. k. járás-hivatal mint törv. szék f. é. jul. 17-ről 116 sz. a. felhívja Ibarra Teréz grófnőt vagy örökösét, ellenőrk, a Jakabfi Veronika tömegének tartozó 87 v. ft. 1 kr. és járuléka iránt ügyvéd Kozma Endre által indított kereset védelmére. Tárgyalási hatánap f. é. septemb. 7-e d. e. 9-kor. Részőkre kirendelt ügyvéd Schuster Rudolf Medgyesen.

A n. enyedi cs. k. járás hivatal mint törv. szék f. é. jul. 21-ről 775 sz. a. tudatja hogy a Papp János csödtömegéhez tartozó 382 és 383 számú házat N. Enyeden f. é. septemb. 30-án és octob. 30-án d. e. 10-kor az ottani hivatal íródjában közárverésen eladják.

A Szászváros (broos) megyei cs. k. törv.

szék f. é. jun. 12-ről 1729 sz. a. felhívja Pongrác Ágnes özvegy Nalácz Lajosnét, ellene a károlyfejérvári káptalannak tartozó 99 ez. ft. 18 kr. hátralevő kamat és járuléka iránt indított kereset védelmére. Tárgyalási hatánap f. é. octob. 31-ke. Résziére kirendelt ügyvéd Medgyes.

Az erdélyi cs. k. helytartóság elnöksége Szebenben f. é. auguszt. 5-ről 6882 sz. a. pályázatot hirdet az erdélyi országos cs. k. építészeti igazgatóságnál 7 építészeti növendéki (Bau-elev) állomásra 400 e. ft. évi fizetéssel. A pályázni kívánók adják be oda szabályszerű kérelmeiket.

Az erdélyi országos cs. k. föltörvényszék elnöksége Szebenben f. é. auguszt. 4-ről 849 sz. a. pályázatot hirdet az ottan megürlt törv. szék ki segéd állomásra 500 e. ft. évi fizetés-sel. A pályázók adják be oda szabályszerű kérelmeiket négy hét alatt.

A m.-vásárhelyi megyei cs. k. törv. szék f. é. jul. 10-ről 2850 sz. a. tudatja, hogy Zeyk László elfoglalt fekvőt Kutyfalván, Öri Albert kérelmére, f. é. septemb. 11-én és october 12-én d. e. 9-kor a helyszínén közárverésen eladják.

A m.-vásárhelyi megyei cs. k. törv. szék f. é. jul. 10-ről 3770 sz. a. tudatja, hogy Gál János elfoglalt fekvőt Egrestőn, König Henrik kérelmére, f. é. septemb. 7-én és octob. 7-én d. e. 9-kor a hely színén közárverésen eladják.

(1—3)

HIRDETMÉNY

a földtehermentesítési kárpótlási tőkék kirendelése tárgyában.

A szászvárosi cs. k. kerületi törvényszék részéről a földtehermentesítési országos bizottmánytól átkerkezett 1857 július 11-ről 5908, 5909 és 5982 számok alatt kelt jogérvényes felszámítási határozatfolytán, a) körösbányai Nemes Lajos ur részére a megszünt urbéri szolgálmanyok kárpótlásául, Ribicén 13 holdak és 15 öleltől aló 3 telkek után 420 ft. 13 kr. pp. tőkeösszege, 1858 januárius 1-jétől kezdő 173 ft. és 36 kr. pp. kamathátralék, b) Maros Ilyei Ribicéi Zsuzsanna asszonyság részére a megszünt urbéri szolgálmanyok kárpótlásául u. m. Szokován 8 holdak és 590 ölektől aló 2 telkek után 167 ft. és 22 $\frac{1}{2}$ kr. pp. tőkeösszege, a fenn érintett időtől kezdő 39 ft. és 30 kr. kamathátralék, c) Csik-rákosi Cserei Anna asszonyság részére, a megszünt urbéri szolgálmanyok kárpótlásául Kuretyén 39 hold és 1550 ölektől aló 5 telkek után 666 ft. 8 $\frac{3}{4}$ kr. pp. tőkeösszege, a fenn érintett időtől kezdő 116 ft. 34 $\frac{1}{4}$ kr. kamathátralék, a kárpótlási tőkék kirendelésének teljesítése végett eljárás ezenel megnyitattik. Erre nézve hirdetményi határidőül 1857 szeptember 30-n tárgyalási hatánapul pedig 1857 november 30-kán d. e. 9 órára oly megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a hirdetményi határidő elmulasztása és a tárgyalási hatánapról elmaradás ellen, az előbbi állapotban visszahelyezés meg nem engedhető. Ehez képpel felszólítanak:

1-or Azok, kik az elősorolt kármentesített jószágok vagy jogokrai igényeket az 1853-dik évi május 29-kén kelt, nyiltparancs főbirod. törvénylap 100. sz. engedélyéhez képpel az 1854 augusztus végével lejárt egy évi határidő alatt bíróság érvényesítették, hogy az iránt magokat igazolják.

2-or Azokat, kiket az idézett nyiltparancs engedélyéhez képpel a visszaválási jog érvényesítése végett még hosszabb határidő illet, — hogy ezen igényt okiratokkal támogatva jelentsék be, vagy magokat a per megindítása iránt igazolják.

3-or Azok, kik a kárpótlási tőkére, vagy annak kamataira igényt más jogezimből támasztanak, — hogy ebbéli jogaikat érvényesítsék.

4-or Azon hitelezők, kik követeléseiknek 1856 évi mártius 1-je előtt eszközölt bétáblázása folytán a kármentesített jószágra elsőbbségi jogokat nyertek, — és a kárpótlási tőkéből kielégítéshez igényt akarnak formálni, ezen igényt jelentsék be, — megjegyeztetvén, miszerint ebbéli igazolásuknak és bejelentésüknek a fentebb kitűzött hirdetményi határidő alatt a bejelentő és minden eset-rei hitelesített felhatalmazvánnyal ellátandó képviselőjének vezeték és kereszt neveik és lakáshe-lyök pontos földadása mellett annál bizonyosabban szükség megtörténni, mivel ellenkező esetben mindezen személyek a kárpótlási tőke kirendelése iránti tárgyalásból ki fognak rekesztetni, s az 1. 2. 3-ik pontok alatt kijelenteknek csupán az tartatik föl, hogy netalán jogaikat csak az ellen érvényesíthessék, kiknek a kárpótlási tőke s kamatai huzásairá joga e tőke kirendelése iránti tárgyalásnál elismertették.

Végre azok, kik a fentebb meghatározott igazolásukat, vagy bejelentésüket a hirdetményi határidő alatt benyújtották, ezenel felhivatnak, hogy a kárpótlási tőke kirendelése végett tárgyalásra a fent kitűzött tárgyalási hatánapon ezen bíróság előtt személyesen vagy törvényes meghatalmazottjaik által annál bizonyosabban jelenjenek meg, mivel különben úgy fognak tekinteni, mintha semmi igazolást vagy bejelentést nem nyújtottak volna be; egyuttal értesítetnek az illetők, hogy a fennemlített tárgyaláskor a földadóra nézve ideiglenileg felállított országos bizott-mány által netalán utólagosan kitisztázott tőkére is figyelem fog fordíttatni, és hogy mindazon hi-telezők, kik bejelentésüket elmulasztották, minden ebbéli igényüket a fennemlített császári nyiltparancs 25-ik §-sa 4-ik szakában elősorolt megszorítások mellett elvesztendik.

A hirdetményi határidő alatt beérkezett igazolások és bejelentések, ugy szintén a lejárt vagy tüstént felmondható adósságoknak a kárpótlási, tőkérei utalása iránti kérvények a hivatalos órák alatt az irodában megtekinthetők lesznek.

Szászváros, július, 25-dik 1857.

A szászvárosi cs. kir. kerületi törvényszék üléséből.

(1—3)

HIRDETMÉNY

a földtehermentesítési kárpótlási tőkék kirendelése tárgyában.

A szászvárosi cs. k. kerületi törvényszék részéről a földtehermentesítési országos bizottmánytól átkerkezett 1857 július 11-ről, 5845 szám alatt kelt jogérvényes felszámítási határozat folytán a) dévai Velitska József ur részére a megszünt urbéri szolgálmanyok végleges kárpótlásául, a Gyertyánoson fekvő 20 holdat és 590 ölelt evő négy telkek után 475 ft. és 16 $\frac{1}{4}$ kr. pengőben tőkeösszege és 1858 januárius 1-jétől kezdő 83 ft 10 $\frac{1}{4}$ kr. pp. kamathátralék. b) Ribicén Modotsai Józsefné asszonyság részére Ribicén fekvő 19 holdat és 1075 ölelt evő 6 telkek után tőkeösszege 459 ft és 1 $\frac{1}{2}$ kr. pp. és a fenn említett időtől kezdő kamathátralék 210 ft 34 $\frac{1}{4}$ kr. pp. c) és Tatarésden a két asszonyságok részére Polixena és Johanna Keresztes Ribicén fekvő 47 holdat és 1397 ölelt evő 8 telkek után 1117 ft 2 $\frac{1}{4}$ kr. pp. tőkeösszege és a fenn említett időtől kezdő kamathátralék 513 ft. 23 kr. ppben, a kárpótlási tőkék kir ndelésének teljesítése végett eljárás ezenel megnyitattik. Erre nézve hirdetményi határidőül 1857 october 1-jére tárgyalási hatánapul pedig 1857 december 2-dikára délelőtt, 9 órára, oly megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a hirdetményi határidő elmulasztása és a tárgyalási hatánapról elmaradás ellen az előbbi állapotban visszahelyezés meg nem enged ető. Ehez képpel felszólítanak:

1-or Azok, kik az elősorolt kármentesített jószágok vagy jogokrai igényeket az 1853 ik évi május 29-én kelt, nyiltparancs főbirod. törvénylap 100. sz. engedélyéhez képpel az 1854 augusztus végével lejárt egy évi határidő alatt bíróság érvényesítették, hogy aziránt magokat igazolják.

2-or Azokat, kiket az idézett nyiltparancs engedélyéhez képpel a visszaválási jog érvényesítése végett még hosszabb határidő illet, — hogy ezen igényt okiratokkal támogatva jelentsék be, vagy magokat a megindítása iránt igazolják.

3-or Azok, kik a kárpótlási tőkére, vagy annak kamataira igényt más jogezimből támasztanak, — hogy ebbéli jogaikat érvényesítsék.

4-or Azon hitelezők, kik követeléseiknek 1856 évi mártius 1-je előtt eszközölt bétáblázása folytán a kármentesített jószágra elsőbbségi jogokat nyertek, — és a kárpótlási tőkéből kielégítéshez igényt akarnak formálni, ezen igényt jelentsék be, megjegyeztetvén, miszerint ebbéli igazolásuknak és bejelentésüknek a fentebb kitűzött hirdetményi határidő alatt a bejelentő és minden eset-rei hitelesített felhatalmazvánnyal ellátandó képviselőjének vezeték és kereszt-neveik és lakáshe-lyök pontos földadása mellett annál bizonyosabban szükség megtörténni, mivel ellenkező esetben mindezen személyek a kárpótlási tőke kirendelése iránti tárgyalásból ki fognak rekesztetni, s az 1. 2. 3-ik pontok alatt kijelenteknek csupán az tartatik föl, netalán jogaikat csak az ellen érvényesíthessék, kiknek a kárpótlási tőke s kamatai huzásairá joga a tőke kirendelése iránti tárgyalásnál elismertették.

Végre azok, kik a fentebb meghatározott igazolásukat, vagy bejelentésüket a hirdetményi határidő alatt benyújtották, ezenel felhivatnak, hogy a kárpótlási tőke kirendelése végett tárgyalásra a fent kitűzött tárgyalási hatánapon ezen bíróság előtt személyesen vagy törvényes meghatalmazottjaik által annál bizonyosabban jelenjenek meg, mivel különben úgy fognak tekinteni, mintha semmi igazolást vagy bejelentést nem nyújtottak volna be; egy uttal értesítetnek az illetők, hogy a fennemlített tárgyaláskor a földadóra nézve ideiglenileg felállított országos bizott-mány által netalán utólagosan kitisztázott tőkére is figyelem fog fordíttatni, és hogy mindazon hi-telezők, kik bejelentésüket elmulasztották, minden ebbéli igényüket a fennemlített császári nyiltparancs 25-ik §-sa 4-ik szakában elősorolt megszorítások mellett elvesztendik.

A hirdetményi határidő alatt beérkezett igazolások és bejelentések, ugy szintén a lejárt vagy tüstént felmondható adósságoknak a kárpótlási, tőkérei utalása iránti kérvények a hivatalos órák alatt az irodában megtekinthetők lesznek.

Szászváros, július 25-dikén, 1857.

A szászvárosi cs. kir. kerületi törvényszék üléséből.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.

Mai számunkhoz egy negyed iv melléklet van csatolva.

Melléklet a „Kolozsvári Közlöny“ 109-dik számához.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(236)
4507.—1857.

(1—3)

Haszonbéri hirdmény.

A Kolozsvár szab. kir. város közönsége által bíráto városi pálinka-koresomárlás jogának Kolozsvár városa területén, s a városi nagy kaszámban való kizárólagos gyakorlata, a cs. kir. nagyméltósága helytartóságának f. évi július 28-ról 17.128 szám alatt kelt jóváhagyása folytán, a kolozsvári tanácsnál folyó 1857-dik évi septemb. 10-ik napján d. e. 10 órakor tartandó közárverés után, három egymásután következő évre, azaz: folyó 1857-dik évi november 1-ső napjától 1860-dik évi october utolsó napjáig a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fog adatni.

Ezen árverésnél felkiáltási ár évenkénti 36,304 pengő forint, melynek 10 százdtólia a bérleti vágyóktól kész pénzben vagy város nevére kelt kötelevényekben az árverés előtt bantpénzzel leteendő.

Az említett árveréshez továbbá f. évi szeptember 10-én d. e. 9 (ráig írásbeli lepecsételt ajánlatok (Offer) is fogadtatnak el, melyeknek 15 pkrós béklyeggel s a fenn megállított bantpénzzel kell ellátva lenniök, s melyek a kolozsvári tanácshoz intézendők és csak az árverés befejezése után bontatnak fel.

A többi árverési feltételek a Kolozsvár városi gazdasági hivatalnál megtekinthetők.

A kolozsvári tanácsból august 12-én 1857.

(10)

MOLL

SEIDLITZI POR.

(17—20)

Az utolsó párisi világműkiállításán a hivatalos Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvoszerek felett **egyes-egyedül** méltatott **jutalom-médallere**, s a nemzetközi bíróság ezen souverain itélete által megczafolatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készülmény minden kül- és belföldi ily-szerű készülményeket jószágával és becességével felülmul.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gólya czimerü gyógyszerár, „Tuchlauben, a Wandl-hotellel szemben.“

Egy bepecsételt satul ára: **1 ft. 12 kr. p. p.**, a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken.

Főraktár Kolozsvárra: RITTER TRAUGOTT özvegye gyógyszer-tára, b. Monostorutczában, Szászvároson SPECH gyógyszerészénél, Besz-terczén SZONGOTT. Déván BÜCHLERNÉL.

Ezen Seidlitz-porok, melyeket mindenütt számtalan példák és hossz-as tapasztalás oly hasznosaknak talált, hogy azok hire a birodalom határait túlszárnyalta. Hogy MOLL-féle Seidlitz-porok minő győgyerővel bírnak jelesen a gyomor-bajokban és szorulásokban, hogy minő segélyt nyújt a májbajokban, szorulásokban, aranyérben, szédülésben, szívdobogásban, vértululásban, gyomorgörcsben, nyálkakórságban s különböző női betegségekben, azt megállapított tények bizonyítják, és számtalan ingerlékeny személyeknek nyújtott lenyeges könnyűlést és új tetterőt ezen szerek okos használata.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darrsch Leberthran-ölh).

(105)

Porosz királyi kerületi főorvos

Dr. KOCH

jegeczes NÖVÉNY-CZUKORKÁI

változatlanul eredeti skatulyákban 20 és 40 pkrón árultatnak

Ezen a legjelesebb s legalkalmasabb növényekből a legtisztább jegeczett cukor egy részével készült Dr. Koch-féle növénycukorkák a legtekintélyeseb vélemények szerint mint enyhítő hatású szer, köhögésben, rekedtségben, torokreszelésben, nyálkaskodásban sat. kitűnőleg ajánlhatók, melyek a bennük foglalt növény- és édes nedvek legjava által a beszélő szerv tisztasága, eleveisége és hajlékonyságára a legjobb hatással vannak. Ezek nemcsak ezen valóban jóltevő tulajdonságaik által igen előnyösen különböztetik meg magokat az oly gyakran anynyira dicsért mellicukorkáktól, Pate pectorale sat. hanem mindezen készítmények fölött még különösen az által tűntetik ki magokat, hogy az emésztő szervek által könnyen főlemésztenek, s hosszabb használat mellett sem okoznak semminemű gyomorbajokat, sem savanyúságot, sem elnyálkásodást nem hagynak hátra.

Kolozsvárt kapható egyedül Wolf János ur gyógyszerárán, ugy szintén Abrudbányán Ferenczy Mihály, Beszterczén Kelp Fr. és társa és Dietrich és Fleischer, Szászvároson Spech G. gyógyszer. Déván Büchler A., Ebesfalván Schmiedt A., Sebenben Zöhrer F., Brassóban Sterner Fr. és Hoffman József, M. Várhelyt Fogarasi Demeter, Szász-Sebesben Weissörtel Fr., Köhalmomban Milacs Ed. F., Segesvárt Kisselbacher J. B., Székely-Udvárhelyt Kauncz J. A. gyógyszer. Tordán Velics György és Wolff Gábor uraknál

(219)

(5—8)

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

RÉVÉSZ Imre. Vélemény a magyar protestáns Egyházalkotmány fő pontjai felett, különösen a jövődő törvényhozásra ára fizve 40 kr.

BALLAGI Legujabb magyar német és német-magyar szótára csinos kemény kötésben. ára a két kötetnek 8 ft.

KEMENY Zs. Özvegy és Leánya 3 kötet ára 3 ft.

ERDELYI muzeum. Almanach 1857-re szerkesztették Szabó Richárd és Balázs Sándor: csinos borítékba kötve, ára 4 ft. p.

LENORMAND k. a társaságikörökben nélkülözhetlen mulattató, nőlen és hajadon fiatalok számára ára 12 kr. p.

HOIT-SY M. Dinnyetan, vagy a dinnyenövény s annak természetlénél előforduló tárgyak elméletei ára 30 kr.

SZATHMÁRY K. Magyarhon fénykora történeti regény 3 kötet ára 3 ft.

Fichtel, T. E. Beitrag zur Mineralgeschichte von Siebenbürgen.

1-e Theil Nachricht von den Versteinerungen in Siebenbürgen.

2-e Theil, Geschichte des Steinsalzes und der Steinsalzgruben in Siebenbürgen, 2 Theile brochirt f. 6 30.

A FINOM Társalgó, útmutatás jó társaságokban, névnapi menyegzői s több más társas körökbeni udvarias beszéd, s udvarias viselet meg szerzésére ára 48 kr.

Minden tövedés kikerülése végett pontosan kell vigyázni arra, hogy a Dr. Koch-féle jegeczes növény-cukorkák csak hosszukás skatulyákban vannak pakolva, melyeknek barna betűkkel nyomott fehér függvénye a fennebb látható pecsétet viseli.

Cs. k. kiválts.

Anatherin szájviz.

POPP & J.

gyakorlati fogorvostól Bécsben, a várban Goldschmied-
utca 604 szám alatt.

E szájviz hasznossága mellett 1000-nél több bizonyítvány szól a legjelesb tekintélyektől, valamint a naponként emelkedő fogyasztás is, mely a birodalomban szinte 200 raktárt tett szükségessé, azt bizonyítja, hogy e szernél, a szájj minden betegségeiben, jobb nincs.

Minden üvegecskének hasonló alakja van, mint az itt álló kicsinyített rajzolat, és saját pecsétmellel van ellátva. Minden raktár köteles egy üveg szájvizet csak 1 f. 20 pkrón árulni.

Kapható e szájviz

Kolozsvártt Wolff J. gyógyszerész, Beszterczén Dietrich Sámuel, Brassóban Kinn és Klokner. Fejérvártt C. M. Megay, N. Szebenben Zóhrer és A. Popp, Segesvártt J. B. Misselbacher, M. Várárhelyt J. D. Fogarassy, Szász-Régenben Dietrich és Wachmer, Szászvároson J. F. Leonhard, Tordán Wolff Gábor urnaknál.

Bizonyítvány.

Felhíva érzem magam a Popp, bécsi fogorvos urtól feltalált Anatherin szájvizet mindenkinek ajánlani, a ki foghús-vérzesben szenved vagy rossz fogai vannak, minthogy magam is használtam s valóban a legjobb hatását tapasztaltam. — Znaim, jun. 1854.

Walter János s. k. polgár Znaimban.

(166)

(5—8)

Stein Jánosnál Kolozsvártt

s minden könyvárusnál kapható:

MIKÓ IMRE gróf. Erdély történelmi adatok. 2. kötet füzve	3 ft. —
KEMÉNY GÁBOR báró. A nemzetek fejlődéséről 1. köt. füzve	1 ft. —
IRINYI JÓZSEF. Dicső napok 3 köt.	2 ft. 30.
FÉNYES ELEK. Az ausztriai birodalom Statistikája és földrajzi leírása. 1 kötet füzve	4 ft. —
IRINYI JÓZSEF. Az 1799/-ki-26-ki, vallásügyi törvény, keletkezésének történelme. 1 kötet füzve	1 ft. 40
FÉNYES ELEK. A falusi gazda, vezér lapok a kisebb birtokosok és földművesek számára. 1856 füzve	2 ft. —
GALGOCCI KÁROLY. Mezei-gazda, népszerű gyám és vezérkönyv a mostani viszonyokhoz alkalmazva füzve	1 ft. —
TÓTH LŐRI CZ. gyakorlati útmutató urbéri ügyekben füzve	2 ft. —
LAUKA GUSZTÁV. A vidék társas életi szín- és arnyajok 2 köt.	1 ft. 40.
MÖRITZ RITTER v. Ostrow. Lexikon der politischen Gesetze des Kaiserthums Oesterreich	5 ft. —

VIRÁGFÜZÉR, és társas mulatságok kérdések és számszerű feleletekben KASSAY ADOLFTól. Színezett borítékban 24 kr.

EREDETI HALOTTI IMÁK.

előfordulni szokott alkalmak- és esetekre.

Irta **MEDGYES LAJOS.** Ára 1 ft. pp.

Ugyanczt kaphatók:
HUNYADI JÁNOS
szobra 8 pengőf.

A NŐVÉREK
regény

b. EÖTVÖS JÓZSEF-től

2 kötet 4 ft. p. p.

GYÜRKY A. Szőlőszeti és Borászati közlemények, tudomány s gyakorlati tapasztaláson alapult hasznos utasítások, értekezések, s statisztikai adatok, 6 füzetbe ára 2 ft. 40.

GAÁL A. A hasznos szőlőművelés gyakorlati módja ára 40 kr.

A VÁLTÓRENDTARTÁS, az új cs. kir. Váltótörvény értelmében népszerű magyarázat, számos gyakorlati példakkal és mintákkal és a törvény szövegével bővítve. Minden rendűek felvilágosítására szerkesztette Finály H. Lajos gymn.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.

tanár és a kolozsvári kereskedő társulat vasárnapi iskolájában r. tanító. Fűzve 40 kr.

Gyergyai Ferencz A MAGYAR NYELV SAJÁTSÁGAIRÓL. Ára 50 kr.

RAJZMINTÁK. Fialat gyermekek számára.

Angol előkép után. Második kiadás 1 ft. —

FELVILÁGOSÍTÁS a jövedelmi adóra 8 kr.

VÖRÖSMARTY

mellszobra 4 pengőf.

Haszonbéri hirdetmény.

(237)

(1—2)

Ifj. gr. Bethlen Gábor urnak és testvéreinek Zaránd vármegyében kebeleztet N Halmágyi uradalomban a következők javak folyó évi sept. 29-től számítottól 6 egy másuttan következő évekre haszonbérbe bocsátatnak:

N. Halmágyon a piaci nagy emeletes vendéglő a városban lévő két kisebb korcsmákkal, több szántókkal, kaszálókkal, vásár vámmal, legelővel együtt.

Alvácán az igen kereset meleg fürdők, a hozzá tartozó fürdő épületekkel, vendéglővel, csapszékekkel, vendégszobákkal, istállókkal, szék-színekkel, továbbá több darab szántók, kaszálók.

Juonesden egy két kerekű lisztelő malom és korcsma.

Lyászán a korcsma, legelővel.

Lazuron egy keresett vendéglő, lisztelő malommal.

Csungányon korcsmalási jog több szántókkal.

Dobróczon korcsm. jog és kaszáló.

Vosdócs, Lungsóra, Knitesd, Lestyóra, Lyáncz, Balduvén, Bassarabása, Brotuna, Stimba és Kazanesd helységben a korcsmalási jog

A fentebb elő sorolt javak részletes leírása, úgy szinte a bérleti feltételek is le vagynak téve Alvácán a fenn tisztelt grófok uradalmi tisztsége szállásán, hol azokat megláthatni, vagy bérmentes levelekben e tekintetben intézendő kérdésekre teljes felvilágosítást is ad. A kérdészködő levelek Körösbányán át. Alvácára utasítandók, az érintett uradalmi tisztséghez.

Alvácán, 1857. aug. hó 10-kén.

a fenn tisztelt mlgs. gróf urak
Alváczi uradalmi tisztsége.

(235)

(2—3)

Vendégfogadó-megnyitás.

A t. cz. helyi, különösen az utazó közönséget van szerencsém értesíteni, hogy Maros-vásárhelyen a főpiacz közepén, a legszebb és legalkalmasabb helyen lévő „Apolóhoz” címzett volt nagy kétemeletes házat máttól kezdve a legízletesebben butorozott illő számu vendégszobákkal, ét-szektettermel a szükséges istállókkal ellátott meg a t. cz. utazó közönség korszerűtlen minden kívánságának és kényelmének megfelelő szállodául az

„**OROSZLANYHOZ**“

czim alatt megnyitottam.

Maros-vásárhely, jul. 22-kén 1857.

Rosenbaum Adolf